

Autoreferat wnioskodawcy

1. Lech Żukowski

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne

1. 2009- Uniwersytet Rzeszowski Wydział Prawa, ukończone jednolite studia magisterskie z zakresu prawa,
2. 2009- Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie Wydział Psychologii, ukończone jednolite studia magisterskie z zakresu psychologii,
3. 2012- egzamin Cambridge- uzyskanie dyplomu Certificate in Advanced English.
4. 2015- uzyskanie stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie naukowej prawo na podstawie uchwały z dnia 2 lipca 2015 roku Rady Zamiejscowego Wydziału Prawa i Administracji w Rzeszowie. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. zw. Dr hab. Zbigniew Kmiecik oraz prof. zw. Dr hab. Marian Zdyb. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. nadzw. Zbigniew Czarnik.
5. 2015- Ivey Business School- Western University Canada, ukończenie kursu dla trenerów Train the Trainer Program,
6. 2017- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ukończenie studiów podyplomowych z zakresu podstawowych problemów psychoterapii,
7. 2019- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ukończenie studiów podyplomowych z zakresu szczegółowych problemów psychoterapii.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

- Od 2011 r. i aktualnie- Adiunkt w **Zakładzie Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji** w WSPiA Rzeszowskiej Szkole Wyższej.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

Tytuł osiągnięcia naukowego: L. J. Żukowski, *Ochrona zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym* (monografia), Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2021 r.- Recenzent wydawniczy: prof. zw. dr hab. Zbigniew Kmiecik.

Celem opracowania było kompleksowe przedstawienie problematyki ochrony zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym. Zagadnienie to nie było dotychczas przedmiotem monograficznego i systemowego omówienia w nauce prawa administracyjnego. Treść opracowania oraz konstrukcja poszczególnych rozdziałów opierała się o tezę, że w normach prawa administracyjnego zawarto podstawowe mechanizmy ochrony zdrowia psychicznego. Dotyczą one kompetencji organów państwa i właściwych podmiotów administrujących, dzięki którym ochrona ta może być faktycznie realizowana. Wyszczególnione zostało, że ochrona zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym odbywa się na dwu poziomach. Pierwszy dotyczy szeroko rozumianej ochrony zdrowia psychicznego na poziomie prewencyjnym. Zdrowie psychiczne jest tu zwykle chronione jako element dobra wspólnego. Drugi poziom dotyczy ochrony praw osób z zaburzeniami psychicznymi. Zdrowie psychiczne jest więc chronione jako wartość implikująca dwie grupy powiązanych ale nie tożsamyh praw, tj. praw: 1) do ochrony zdrowia psychicznego oraz 2) do ochrony praw osób zaburzonych psychicznie. Granice realizacji tych dwu praw są możliwe do ustalenia, choć nie zawsze będą wyraźne (zob. s. 89- 92 opracowania). W celu weryfikacji założonej tezy obrano przede wszystkim metodologię prawnodogmatyczną. W opracowaniu poddano analizie dorobek doktryny, wyselekcjonowanych źródeł prawa administracyjnego oraz orzecznictwa. Często odwoływano się do zagadnień aksjologicznych. Korzystano także z dorobku innych nauk, przede wszystkim psychopatologii, psychiatrii i psychologii. Opracowanie składało się z dwu części. Pierwsza dotyczyła przedmiotu ochrony zdrowia psychicznego (rozdziały I- III), natomiast druga koncentrowała się na omówieniu podstawowych form jego ochrony w regulacjach prawa administracyjnego (rozdziały od IV do VI). Pierwszy rozdział odwoływał się do zagadnień aksjologicznych. Starano się w nim wykazać, że wartość jaką jest zdrowie psychiczne łączy się z klasycznymi dylematami dotyczącymi aksjologii prawa administracyjnego i jego istoty. Kwestie związane z prawem administracyjnym, wartościami jakie to prawo chroni, kolizyjnością interesów, teorią publicznych praw podmiotowych, łącznie stanowią istotny punkt odniesienia dla ochrony zdrowia psychicznego.

Rozdział drugi miał częściowo charakter interdyscyplinarny. Omawiano w nim praktyczne i teoretyczne dylematy wywodzące się z nauki o psychopatologii, które znajdują swój oddźwięk w regulacjach prawa administracyjnego. Dotyczą one przede wszystkim problemów definicyjnych zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych- a więc kwestii fundamentalnych dla określenia przedmiotu ochrony prawnej. Wiele kontrowersji jakie budzi legalna definicja zaburzeń psychicznych ujęta w art. 3 pkt. 1 lit. a- c ustawy z 19.8.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego¹ (ZdrPsychU) ma wymierny wpływ na problemy natury prawnej, przede wszystkim w sytuacjach próby precyzyjnego

---

¹ T.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 685.

określania katalogu osób objętych daną regulacją prawa administracyjnego, uprawnionych do określonych praw i niekiedy także do obowiązków.

Rozdział trzeci dotyczył poszczególnych aktów materialnego prawa administracyjnego, za pośrednictwem których kształtowany jest przedmiot ochrony zdrowia psychicznego w tej gałęzi prawa, w uzupełnieniu do ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Niekiedy elementy tej ochrony, choć bezpośrednio odnoszą się do zdrowia psychicznego, nie są wprost wymieniane w tekście aktu prawnego. Ma to miejsce np. w ustawie z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi² (AlkU), która bezpośrednio odnosi się już w preambule do problematyki uzależnienia od alkoholu. W rozdziale tym, po za wspomnianą ustawą, omawiane są m. in. regulacje ustawy z 12.3.2004 r. o pomocy społecznej³ (PomSpołU), ustawy z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych⁴ i ustawy z 29.7.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) oraz wybrane akty planowania w administracji (głównie NPOZP – rozporządzenie Rady Ministrów z 8.2.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022⁵ oraz NPZ – rozporządzenie Rady Ministrów z 4.8.2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020⁶). Akty te są omawiane z perspektywy określania przedmiotu ochrony zdrowia psychicznego w prawie materialnym oraz związanych z tym problemów praktycznych.

Ostatnie trzy rozdziały (od IV do VI) stanowiły drugą część opracowania dedykowaną wybranym formom ochrony praw osób zaburzonych psychicznie w prawie administracyjnym. Rozdział czwarty odwoływał się do form nakierowanych na zachowanie zdrowia psychicznego i jego profilaktykę. Rozdział piąty i szósty odnosił się do wyszczególnionych praw osób zaburzonych psychicznie. W rozdziale piątym opisano autorską koncepcję formalnego statusu osoby z zaburzeniami psychicznymi. Status ten wyraźnie poszerza katalog publicznych praw podmiotowych osób z zaburzeniami psychicznymi. Natomiast w rozdziale szóstym przedstawiono wybrane świadczenia pomocy społecznej dedykowane osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Jak wykazano w pierwszej części opracowania w kwestii ochrony zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym, prawodawca uzasadnia istnienie konkretnych norm treściami aksjologicznymi. Wywodzą się one z najgłębiej zakorzenionych wartości społecznych, a prawo do ochrony zdrowia i zdrowia psychicznego to jedno z naczelných zasad porządku prawnego. Ich rodowód wynika wprost

---

² T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.

³ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1507.

⁴ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2128.

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 458.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1492.

z praw człowieka i wymogu moralności prawa. Prawo do ochrony zdrowia psychicznego jest jedną z form realizacji publicznych praw podmiotowych jako „prawa do”. W regulacjach prawa administracyjnego znajdują się liczne dyrektywy obligujące lub uprawniające państwo i jego organy do podejmowania zróżnicowanych działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego obywateli. Publiczne prawa podmiotowe, jako „prawo do” skutecznego domagania się przez jednostki od państwa i jego organów określonego zachowania, łączy się z „prawem do ochrony” pewnych wartości. W związku z powyższym można mówić o publicznym prawie podmiotowym do ochrony zdrowia psychicznego.

Ochrona wartości, jaką jest zdrowie, w prawie administracyjnym jest konsekwencją roli, jaką ta gałąź prawa pełni w systemie prawa. Formalizacja działania państwa, wraz z jego kompetencjami (obowiązkami i uprawnieniami) względem obywateli, jest zawarta w prawie administracyjnym. Także inne podmioty uczestniczą w tych zadaniach, jednak podstawowe kompetencje przypadają administracji rządowej i samorządowej. Zadania i formy działania organów administracyjnych względem ochrony zdrowia są specyficzną dziedziną dla prawa administracyjnego. Dzieje się tak z uwagi na ulokowanie wielu uprawnień i obowiązków państwa związanych z tą wartością w sferze administracji świadczącej, nie cechują się one często władczością i jednostronnością. Nie brak jednak sytuacji, w których sfera *imperium* w wykonywaniu właściwych uprawnień i obowiązków państwa w przedmiocie ochrony zdrowia psychicznego jest wyraźna. Dotyczy to głównie sytuacji związanych z prawoadministracyjną reglamentacją dystrybucji i dostępu do określonych środków psychoaktywnych czy form przymusowego leczenia bądź kierowania do domów pomocy społecznej. Specyfika ochrony zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym sprowadza się również do tego, że nierzadko jego normy wchodzą w ścisłą relację z prawem cywilnym i karnym. Dla przykładu należy zauważyć, że sama ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, akcentując przynależność tej problematyki do kompetencji administracji rządowej i samorządowej, „deleguje” niezwykle wrażliwy zakres „swojego” działania sądom cywilnym. Wspomniana w rozdziale pierwszym opracowania problematyczność kategoryzowania ochrony zdrowia psychicznego i zdrowia w ogóle jako ochrony dobra wspólnego, zbliża regulacje prawoadministracyjne dotyczące tych zagadnień do ochrony interesu indywidualnego, często wyraźniej niż interesu publicznego (dobra wspólnego). W tym kontekście najmniej kontrowersji budzi zaliczanie ochrony zdrowia psychicznego do kategorii publicznych praw podmiotowych. Jeśli założy się, że naczelną funkcją i korzyścią z istnienia prawa jest ochrona wartości, jaką jest zdrowie i życie ludzkie, to wszystkie gałęzie prawa powinny zawierać systemy norm chroniące tę wartość. O ile warunek ten jest częściowo spełniony dla prawa prywatnego, to niewątpliwie jest najmocniej związany z prawem publicznym, a z prawem administracyjnym wiąże się w szczególności. Szczególnie rozbudowany system norm adresowanych wartości jaką jest zdrowie

psychiczne zawiera się w prawie regulującym działanie organów państwa. Jak twierdzi *J. Zimmermann*, dobro człowieka jest naczelnym celem prawa administracyjnego i w zasadzie tworzy sens i istotę jego istnienia⁷. Podobnie wypowiada się *Z. Duniewska*, twierdząc że być może najważniejszą właściwością prawa administracyjnego jest służenie człowiekowi⁸. Trudno o wyraźniejszy przekaz. Prawo administracyjne, niejako „udowadniając” tak rozumianą rację swego bytu, pozostaje jedyną gałęzią prawa, która w sposób kompleksowy reguluje kwestie związane z ochroną zdrowia psychicznego.

Przedmiotem ustawy o ochronie zdrowia psychicznego jest ochrona zdrowia psychicznego, a nie tylko prawa osób z zaburzeniami psychicznymi, co narzuca interpretacja preambuły tej ustawy. Ta ochrona tworzy dwie grupy dopełniających się praw: 1) do ochrony zdrowia psychicznego; 2) do ochrony osób z zaburzeniami psychicznymi. W ramach pierwszej grupy podstawowe znaczenie ma zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych i ochrona pozytywnego stanu zdrowia psychicznego, np. poprzez profilaktykę, promocję zdrowia psychicznego i edukację. Natomiast w ramach grupy drugiej podejmuje się działalność leczniczą poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych, leczenie, badanie, rehabilitację i zróżnicowaną pomoc w obrębie administracji świadczącej. W obu grupach identyfikuje się konkretne kompetencje państwa. Działania zapobiegawcze wiążą się z ochroną dóbr osobistych (indywidualnych), jak i dobra wspólnego, jakim jest zdrowie publiczne. Działalność lecznicza dotyczy wyłącznie interesów indywidualnych.

Treść ustawy o ochronie zdrowia psychicznego nie jest wolna od istotnych wad. Kluczowe dla tej ustawy definicje dotyczące katalogu osób z zaburzeniami psychicznymi odwołują się do pojęć nieściśłych i nieaktualnych w dzisiejszej nauce o psychopatologii. Rozróżnienie na trzy grupy zaburzeń psychicznych tj. chorób psychicznych, upośledzeń umysłowych i innych zakłóceń czynności psychicznych w praktyce oznacza hierarchiczność wartości podlegających ochronie oraz pewien rodzaj kompromisu między siłą ingerencji w zdrowie psychiczne osób z zaburzeniami psychicznymi a gwarancją podjęcia koniecznych kroków leczniczych w celu ochrony życia i zdrowia.

Akty prawne przedstawione w rozdziale trzecim opracowania w różnym stopniu odnoszą się do ochrony zdrowia psychicznego. Elementem wspólnym tych aktów jest próba realizacji określonej polityki społecznej państwa, która bierze sobie za cel właśnie zdrowie psychiczne obywateli. Nazwa i rodzaj aktu nie zawsze wprost oddaje jego rolę w tym przedmiocie. Ustawodawca nie zawsze jasno określa, że przedmiotem ochrony aktu prawnego jest w istocie zdrowie psychiczne. Na przykład

---

⁷ *J. Zimmermann*, Aksjomaty prawa administracyjnego, Warszawa 2013, 141.

⁸ *Z. Duniewska*, Prawo administracyjne – wprowadzenie, w: System Prawa Administracyjnego. Instytucje prawa administracyjnego (red. *R. Hauser*, *Z. Niewiadomski*, *A. Wróbel*), t. 1, Warszawa 2010, s. 100

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego⁹ (NPOZP) wprost odwołuje się do ochrony zdrowia psychicznego choć to właśnie kształtowanie polityki społecznej jest jego głównym celem. Omawiane w rozdziale trzecim ustawy AlkU oraz ustawa z dnia 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych¹⁰ (TytońU) milczą w kwestii ochrony zdrowia psychicznego, a przecież akty te wyraźnie odnoszą się do problemów uzależnienia, które są domeną psychopatologii. Wprost do zdrowia psychicznego i realizacji właściwej polityki społecznej odnoszą się dwie inne ustawy, szeroko omawiane w opracowaniu, tj. ustawa z 29.7.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii¹¹ (NarkU) i PomSpołU. Wybrane akty prawne dotyczące ochrony zdrowia publicznego, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z 4.8.2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020¹² (NPZ) oraz ustawa z 11.9.2015 r. o zdrowiu publicznym¹³ (ZdrPublU) także zawierają treści ściśle związane ze zdrowiem psychicznym. To naturalne, ponieważ realizacja idei dbania o zdrowie publiczne jest klasyczną domeną polityki społecznej, a konkretnie jej gałęzi, jaką jest polityka zdrowotna. Elementem wspólnym tych aktów jest także przedmiotowe rozumienie zdrowia psychicznego jako elementu zdrowia społeczeństwa, będącego częścią wspólnego dobra. Co ważne, takie ustawy jak AlkU, NarkU i PomSpołU istotnie rozszerzają zakres ochrony zdrowia psychicznego, o aspekty które nie są regulowane w ZdrPsychU.

Można mieć wątpliwości, czy akty prawne przedstawione w rozdz. II i III wyczerpują przedmiot ochrony zdrowia psychicznego. Wybrane ustawy i rozporządzenia w ocenie autora są najsilniej związane z ochroną zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym. W aktach poświęconych zdrowiu psychicznemu w ujęciu publicznym (ZdrPublU, NPZ, NPOZP), problemowi uzależnień (AlkUNarkUTytońU) i pomocy społecznej uwidacznia się zakres i siła ochrony zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym, która zdecydowanie wykracza poza wąskie ramy ZdrPsychU. Wyraźne staje się także to, że dobro osobiste (zdrowie psychiczne) jest co najmniej równie mocno chronione w prawie publicznym jak w prawie prywatnym. Charakterystyczne dla prawa publicznego staje się szersze rozumienie tego dobra jako części zdrowia publicznego oraz kształtowania polityki społecznej państwa.

Przedstawione w rozdziale czwartym opracowania formy dotyczące profilaktycznej ochrony zdrowia psychicznego stanowią ich reprezentatywny zbiór. Formy te mają zarówno władczy charakter (reglamentacja, zakazy i nakazy), jak i niewładczy (informowanie, edukowanie, akty planowania), są kierowane zewnątrz (znów reglamentacja, zakazy, nakazy), wewnątrz (akty planowania) i mają

---

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z 8.2.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz.U. z 2017 r. poz. 458).

¹⁰ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2128.

¹¹ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.

¹² Dz.U. z 2016 r. poz. 1492.

¹³ T.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2365.

mieszany charakter (działalność informacyjna). W istocie najwięcej zadań jest zorientowanych na problematykę uzależnień, zaliczaną do szerszej grupy patologii społecznych¹⁴. Na przykładzie reglamentacji obrotu i dostępu do środków psychoaktywnych uwidacznia się pewien dualizm aksjologiczny. Przedstawiana reglamentacja odpowiada ochronie dwóch powiązanych dóbr i wynikających z nich wartości i wymiarów zdrowia (niematerialnego dobra wspólnego) poprzez profilaktykę w zdrowiu publicznym oraz dobra osobistego poprzez ochronę zdrowia psychicznego jednostek. Bezpośrednimi adresatami przedstawionych form są głównie przedsiębiorcy (reglamentacja, zakazy i nakazy) oraz podmioty administrujące (akty planowania, działalność informacyjna). Pośrednimi ich beneficjentami są całe grupy społeczne, których zdrowie psychiczne jest chronione przed rozstrojem. Działalność zakazowa i informacyjna jest często uzupełniająca wobec regulacyjnych aspektów reglamentacji środków mogących negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne (tj. uzależniać). Pozostawiając jednostce wybór co do stosowania substancji, prawodawca wprowadza granice (reglamentacja, zakazy i nakazy) oraz mechanizmy pośredniego wpływania na jednostki (informowanie, edukowanie, wychowywanie) w celu profilaktycznego wpływu na zdrowie psychiczne. W tym aspekcie ważną rolę pełnią akty planowania, które są skonkretyzowane, sprofilowane oraz zdecentralizowane do regionalnych i lokalnych potrzeb zdrowotnych.

Niewątpliwie, w materialnym prawie administracyjnym istnieje duże zróżnicowanie form ochrony praw osób z zaburzeniami psychicznymi, co obrazuje zakres ustaw przedstawionych w rozdziale piątym opracowania. Ten zamiar jest realizowany na wielu szczeblach. Istotną kwestią okazuje się możliwość wyszczególnienia pojęcia formalnego statusu osoby z zaburzeniami psychicznymi, który jest nabywany w procedurze administracyjnej i generuje liczne prawa zawarte w normach prawa administracyjnego. Jak wykazano status ten jest nabywany na mocy dwóch ustaw tj: ustawy z 27.8.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁵ oraz ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹⁶. Choć same ustawy nie wprowadzają pojęcia „formalny status osoby z zaburzeniami psychicznymi” to realnie legitymowanie się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności bądź orzeczeniem o niezdolności do pracy generuje szereg uprawnień dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dokonana w rozdziale piątym analiza dowodzi realnego wykonywania obowiązków organów administracji publicznej, wynikających z art. 69 Konstytucji RP. Materialne prawo administracyjne reguluje także podstawowe kwestie związane z leczeniem osób z zaburzeniami psychicznymi, przedstawiane w formie świadczeń

---

¹⁴ Zob. Z. Duniewska, M. Górski, B. Jaworska-Dębska, E. Olejniczak-Szałowska, M. Stahl, Plany, strategie, programy i inne zbliżone formy prawne działania administracji, w: Podmioty administracji publicznej i prawne formy ich działania. Studia i materiały z konferencji jubileuszowej Profesora Eugeniusza Ochendowskiego, Toruń, 15–16.11.2005, s. 168.

¹⁵ T.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.

¹⁶ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.

gwarantowanych. W efekcie prowadzonych rozważań wyodrębniono prawa osób z zaburzeniami psychicznymi zależne od statusu formalnego osoby z zaburzeniami psychicznymi jak i niepowiązane z tym statusem. Do pierwszej grupy zalicza się prawo do rent, świadczeń i rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz do wybranych uprawnień pracowniczych. Do drugiej grupy należą szeroko rozumiane prawa do leczenia, pomocy w zatrudnieniu, jak i do korzystania z wybranych instytucji administracji świadczącej. Do najbardziej reprezentatywnej dla tego rozróżnienia należy instytucja pomocy społecznej.

Jak wykazano w ostatnim rozdziale formy ochrony zdrowia w pomocy społecznej koncentrują się przede wszystkim na prawach do świadczeń niepieniężnych. W PomSpołU w sposób ścisły chroni się zdrowie psychiczne jako dobro osobiste, poprzez istnienie wielu specyficznych regulacji odnoszących się do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi. W pomocy społecznej rozróżnia się przy tym intensywność oddziaływania rozmaitych czynników prawnych i pozaprawnych nakierowanych na ochronę zdrowia psychicznego, od działań prewencyjnych (poradnictwo i interwencje kryzysowe), poprzez działania korektywne i wspierające (usługi opiekuńcze, pobyt w mieszkaniu chronionym), aż po trwałą i pełną opiekę (pobyt w DPS-ie). Wiele świadczeń pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest przedmiotowo i podmiotowo zbliżone do świadczeń zdrowotnych. Specyficzne dla PomSpołU w tym zakresie jest jej ścisłe powiązanie z zasadami ZdrPsychU. Pomoc społeczna staje się główną instytucją prawa administracyjnego, nakierowaną na ochronę zdrowia psychicznego w wymiarze jednostkowym i publicznym. W określonych sytuacjach, uzasadnionych kolizją wartości (wolność a życie i zdrowie osoby) formy tej ochrony przeobrażają się w formy przymusowe. Ten proces dobrze obrazują wskazane w ostatnim rozdziale opracowania problemy związane z przymusowym trybem kierowania do DPS-ów osób z zaburzeniami psychicznymi, jak i władztwa administracyjnego kierowanego względem tych osób. W tej materii dochodzi też często do zbiegu regulacji i procedur prawa publicznego i prywatnego. Jednocześnie w PomSpołU zostało zawartych sporo kontrowersyjnych i nieściślych rozwiązań, które są najczęściej wynikiem chaosu pojęciowego, dotyczącego legalnego definiowania zaburzeń psychicznych w innych aktach prawnych, z regulacjami i definicjami ZdrPsychU włącznie.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ZdrPsychU ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Jak wykazano w opracowaniu, ochrona ta faktycznie odbywa się na wielu szczeblach i przy użyciu rozmaitych form działania administracji. Szerokie kompetencje organów państwa sprawiają, że prawo administracyjne staje się kluczowym elementem ochrony zdrowia psychicznego w obowiązującym porządku prawnym. Zasadne więc było przyjęcie tezy, że w regulacjach prawoadministracyjnych zostały zawarte podstawowe mechanizmy i formy ochrony wartości, jaką jest zdrowie psychiczne. W prawie administracyjnym można

zidentyfikować szereg kompetencji organów państwa i właściwych podmiotów administrujących, dzięki którym ochrona ta może być faktycznie realizowana. Praktycznie rozróżnić można dwa poziomy tej ochrony, związane z dwoma rodzajami komplementarnych praw, tj. z prawem do ochrony zdrowia psychicznego oraz z ochroną praw osób z zaburzeniami psychicznymi.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Aktywność naukowa wnioskodawcy koncentrowała się na kilku obszarach. Pierwszy dotyczył zagadnień związanych ze skutecznością prawa administracyjnego. W ramach tego obszaru badano pojęcie społecznej skuteczności prawa w wymiarze działania norm prawa administracyjnego. Badania te miały także walor interdyscyplinarny. Poza dorobkiem doktryny prawa administracyjnego korzystano w nich często z dorobku psychologii społecznej. Efektem prac w tym obszarze było m. in. opublikowanie kilku artykułów, monografii, napisanie, obrona i publikacja rozprawy doktorskiej oraz wygłoszenie serii na wydziale prawa Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech na temat społecznej skuteczności prawa w tym prawa administracyjnego.

W ramach badań dotyczących społecznej skuteczności prawa administracyjnego ukazały się takie pozycje jak: **1)** L.J. Żukowski, *Związek pojęcia jakości i skuteczności prawa administracyjnego na tle wybranych zagadnień. Autorytet, respektowanie i inflacja prawa*, w: *Jakość prawa Administracyjnego*, red. D.R. Kijowski, A. Miruć, A. Suławko-Karetko, Warszawa 2012, s. 162- 177; **2)** L.J. Żukowski, *Spoleczna skuteczność prawa administracyjnego na przykładzie zgromadzeń publicznych*, w: *Dobra chronione w prawie administracyjnym*, red. Z. Duniewska, Łódź 2014 r., s. 413-427; **3)** L.J. Żukowski, *Skuteczność ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów - studium przypadku*, w: *Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka* 2015, nr 4/41, s. 122- 143; **4)** L. J. Żukowski, *Spoleczna skuteczność prawa administracyjnego (monografia)*, Rzeszów- Przemyśl 2015; **5)** L.J. Żukowski, *Spoleczna skuteczność prawa administracyjnego (zarys koncepcji)*, Państwo i Prawo 2017, tom 855, z. 5, s. 95- 108; **6)** L.J. Żukowski, *Spoleczna skuteczność prawa administracyjnego a zadania własne samorządu terytorialnego*, w: *Sposoby realizacji zadań publicznych*, B. Dolnicki (red.), Warszawa 2017, s. 798- 809.

Drugi obszar badawczy wiązał się najściślej z problematyką działania samorządu terytorialnego oraz samorządowych struktur administracji publicznej. Prowadzono badania metodami studium przypadków konkretnych struktur samorządowych. Jednym z ich wymiarów była analiza form

współpracy międzynarodowej j.s.t. (P. Buczkowski, L. J. Żukowski, *Formy współpracy międzynarodowej lokalnych jednostek samorządu terytorialnego*, w: *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, red. E. Feret, P. Niemczuk, Rzeszów- Przemyśl 2014, s. 13- 84). Wykorzystywano tu także metody badawcze z psychologii społecznej i socjologii w obszarach dotyczących społecznego odbioru administracji (zob. L. Żukowski, *Społeczny odbiór administracji*, w: *Samorząd gminny w świetle badań*, J. Połuszyński, Z. Czarnik (red.), Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 279- 305; P. Zaborniak, L.J. Żukowski, *Doskonalenie zarządzania lokalnego za pomocą badań społecznych*, w: *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym*, red. B. Dolnickiego, Warszawa 2014, s. 582- 597; P. Niemczuk, L.J. Żukowski, *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej - na przykładzie województwa podkarpackiego*, w: *Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25 - lecia jego funkcjonowania*, B. Jaworska-Dębska (red.), Warszawa 2016 r., s. 491- 505). Wnioskodawca na zlecenie Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego sporządził także ekspertyzę dotyczącą form współpracy międzynarodowej j.s.t. (L. J. Żukowski, *Współpraca międzynarodowa lokalnych jednostek samorządu terytorialnego a promocja polski za granicą, ekspertyza nr 21/2016 sporządzona dla Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego*¹⁷).

Trzecim obszarem badawczym była próba badań interdyscyplinarnych łączących dorobek nauki o prawie administracyjnym, teorii prawa, nauki o administracji i zarządzaniu oraz dorobku psychologii. Koncentrowano się tu na rozszerzeniu możliwych metod badania działania administracji struktur publicznej (L.Z. Żukowski, *Kierownictwo w organizacji a administracja- perspektywa interdyscyplinarna*, *Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka* 2017, 47/2, s. 95-110; L. J. Żukowski, *Psychologia pracy i organizacji a nauka administracji*, *Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka* 2017, 46/1, s. 88-110; L. J. Żukowski, *Zła administracja – zagadnienia wybrane*, *Administracja. Teoria. Dydaktyka. Praktyka*. 2010, Nr 3 (20), s. 183- 201; L. J. Żukowski, *Pojęcie skuteczności administracji – próba syntezy*, *Administracja. Teoria. Dydaktyka. Praktyka* 2011, Nr 3 (23), s. 128-147). Do tego obszaru wypada też zaliczyć zainteresowania autora dotyczące teoretyczno- prawnych aspektów postrzegania prawa administracyjnego i prawa w ogóle jako faktu społecznego (L. J. Żukowski, *Prawo jako fakt społeczny*, *Studia Prawnicze PAN* 2017, t. 209 z. 1, s. 7-23; L. J. Żukowski, *Law as a social fact*, w: *Public Law in Central and Eastern Europe: Traditions, Legacies and Perspectives*, Częstochowa 2021- Wydawnictwo UJD Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza- przyjęte do druku).

¹⁷ Ekspertyza publikowana na stronie:

[http://www.nist.gov.pl/files/zalacznik/1471441577_Ekspertyza_21\(2016\)Wspolpraca_miedzynarodowa_jst.pdf](http://www.nist.gov.pl/files/zalacznik/1471441577_Ekspertyza_21(2016)Wspolpraca_miedzynarodowa_jst.pdf)

W ramach tego obszaru prowadzono serię międzynarodowych wykładów i aktywności naukowych 1) na wydziale prawa Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech oraz na wydziale prawa Ozyegin University- Istambuł Turcja. Wynikiem zainteresowań interdyscyplinarnym badaniem prawa administracyjnego i struktur administracji było także zostanie laureatem projektu systemowego „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi i ich wynikami” jako laureat programu „Transformation Doc” organizowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W jego ramach wnioskodawca odbył dwa staże dla młodych naukowców w ramach projektu systemowego „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi i ich wynikami” jako laureat programu „Transformation Doc” organizowane przez Ivey Business School London Canada.

Czwarty i jednocześnie najbardziej aktualny obszar zainteresowań naukowych dotyczy roli norm prawa administracyjnego w ochronie zdrowia psychicznego oraz pośrednio reglamentacji prawnoadministracyjnego zawodu psychologa. Prawo administracyjne jest gałęzią prawa, w której zawarte są kluczowe regulacje chroniące wartość jaka jest zdrowie psychiczne człowieka. W doktrynie stosunkowo rzadko poruszano przedmiotowe kwestie. Początkiem dociekań naukowych w tym przedmiocie były badania reglamentacji prawnoadministracyjnej zawodu psychologa- początkowo w kontekście zagadnienia skuteczności norm prawa administracyjnego w tej materii (zob. L.J. Żukowski, *Skuteczność ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów - studium przypadku*, w: *Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka* 2015, nr 4/41, s. 122- 143). Była to naturalna konsekwencja wcześniejszych zainteresowań naukowych i obszarów badawczych. Następnie analizowano krytycznie możliwość zaliczenie zawodu psychologa do tzw. zawodów zaufania publicznego (zob. L.J. Żukowski, *Psycholog jako zawód zaufania publicznego - wybrane problemy*, *Przegląd Prawa Publicznego* 2017, z. 3/2017, s. 39-49) lub grupy zawodów medycznych (zob. L.J. Żukowski, *Psycholog a zawody medyczne*, *Prawo i Medycyna* 2017, z.66 vol. 19, 6-18). W efekcie kwestie te doczekały się próby kompleksowego przedstawienia w postaci monografii- w tematyce nie poruszanej dotychczas w doktrynie prawa administracyjnego (L.J. Żukowski, *Zawód psychologa w ochronie zdrowia. Reglamentacja prawnoadministracyjna*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2017.).

W ramach rozważań teoretycznych opisywano także rolę wartości zdrowia psychicznego w regulacjach prawa administracyjnego (L.J. Żukowski, *Ochrona zdrowia psychicznego jako wartość w prawie administracyjnym na przykładzie zawodu psychologa*, w: *Aksjologia prawa administracyjnego*, Warszawa 2017, s. 661- 674; L.J. Żukowski, *Decentralizacja i finansowanie zadań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego*, w: *Decentralizacja i centralizacja administracji publicznej*, Warszawa 2019, s. 393-426). Prowadzone rozważania w tym zakresie zmotywowały wnioskodawcę do szerszego monograficznego opisu problemu ochrony wartości zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym

(L.J. Żukowski, *Ochrona zdrowia psychicznego w prawie administracyjnym*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2021 r.)

Wnioskodawca w okresie przypadającym na lata 2012- 2019 sześciokrotnie gościł na zagranicznych uczelniach. Aktywność ta w dominującym zakresie koncentrowała się na prowadzeniu tematycznych wykładów na zaproszenie odwiedzanych instytucji- łącznie 51 godziny wykładowe. Dodatkowo aktywność ta wiązała się z działalnością badawczą, studiowaniem materiałów jak również opracowywaniem metod współpracy środowiska biznesowego z naukowym (*patrz pkt. lit. f*). Aktywność przedstawiana jest syntetycznie w poniższych punktach:

- a) 21-27 maja 2012- wyjazd na Uniwersytet Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech w celu przeprowadzenia wykładów pt. „The relation between emotions and law” na temat związku psychologii z prawem (15 godzin wykładów).
- b) 6-12 maja 2013- wyjazd na Uniwersytet Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech w celu przeprowadzenia wykładów pt. „Social effectiveness of law” na temat społecznej skuteczności prawa w tym prawa administracyjnego (10 godzin wykładów).
- c) 3-10 maja 2014- wyjazd na Uniwersytet Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech w celu przeprowadzenia wykładów pt. „Law as a basic human need” na temat wybranych zagadnień roli prawa w systemie społecznym, w tym funkcji społecznych prawa i społecznej skuteczności prawa administracyjnego (10 godzin wykładów).
- d) 9-11 maj 2017- wyjazd na Uniwersytet Università degli Studi „Suor Osola Benencasa” – Napoli we Włoszech w celu przeprowadzenia wykładów pt. „Social functions of law” na temat społecznych funkcji prawa (8 godzin wykładów).
- e) 2019- wyjazd na uniwersytet Ozyegin University- Istambuł Turcja, w celu prowadzenia wykładów na temat: „Law as a social Fact” (8 godzin wykładów).
- f) Wnioskodawca w okresie od 5 do 23 października 2015 przybywał w Ivey Business School London Canada w celu odbycia kursów dla młodych naukowców w ramach projektu systemowego „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi i ich wynikami” jako laureat programu „Transformation Doc” organizowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W ramach stażu zakończono pozytywnie zakończono dwa przedsięwzięcia, tj.; 1) kurs Train the Trainer Program- 5-23 października 2015 r., mający na celu wzmocnienie kompetencji z zakresu

przedsiębiorczości, a także wiedzy niezbędnej do współpracy nauki z gospodarką; 2) TransFormation.doc.Program- 5-16 października 2015 r., którego celem było przekazanie nabytych umiejętności dalej w polskim środowisku akademickim i poza nim. Wnioskodawca w ramach programu zajmował się m. in. interdyscyplinarnym podejściem do badań z zakresu nauki o prawie (prawie administracyjnym) i psychologii (głównie psychologii społecznej). Celem realizowanych zadań było wdrożenie praktycznych narzędzi współpracy nauki i administracji publicznej w celu zwiększenia skuteczności prawa publicznego.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

- Od 2019 r. i aktualnie- pełnienie funkcji członka redakcji (sekretarz) kwartalnika Administracja- Teoria- Dydaktyka- Praktyka w WSPiA Rzeszowskiej Szkole Wyższej;

- 2018- 2019 r.- recenzent czasopisma Prawo i Medycyna;

- 2012- 2014- członek zespołu badawczego nr II powołanego w ramach realizacji unijnego projektu naukowego „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna Warunkiem Dobrego Rządzenia” realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji Rzeszów- Przemysł dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (nr umowy UDA-POKL.05.02.01-00-026/10-00). Do przypisanych wnioskodawcy zadań w ramach prac zespołu należało opracowanie, przeprowadzenie i naukowe opisanie badań sprawności struktur administracji samorządowej w dwunastu badanych urzędach gmin z terenu województwa podkarpackiego oraz przeprowadzenie serii szkoleń i konsultacji dla pracowników tych gmin z zakresu skuteczności działania administracji i regulacji prawa administracyjnego. Efektem aktywności projektowej było m. in. opracowanie wyników badań w rozdziale monografii 1) *Społeczny odbiór administracji*, w: Samorząd gminny w świetle badań, J. Posłuszny, Z. Czarnik (red.), Rzeszów- Przemysł 2014; opracowanie przez wnioskodawcę łącznie 24 raportów z badań (12 raportów wstępnych 2 2012 oraz 12 raportów ewaluacyjnych w 2014 r.).

- 2014- członek zespołu badawczego powołanego w ramach realizacji unijnego projektu naukowego „Samorząd lokalny jako uczestnik polskiej polityki zagranicznej” realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji Rzeszów- Przemysł we współpracy z Ministrem Spraw Zagranicznych w ramach

projektu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2014”. Efektem aktywności projektowej była m. in. publikacje; *Formy współpracy międzynarodowej lokalnych jednostek samorządu terytorialnego*, w: *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, red. E. Feret, P. Niemczuk, Rzeszów- Przemyśl 2014 oraz ekspertyza zlecona autorowi przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego 2) *Współpraca międzynarodowa lokalnych jednostek samorządu terytorialnego a promocja polski za granicą*, ekspertyza nr 21/2016 sporządzona dla Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, (Ekspertyza publikowana na stronie: [http://www.nist.gov.pl/files/zalacznik/1471441577_Ekspertyza_21\(2016\)Wspolpraca_miedzynarodowa_jst.pdf](http://www.nist.gov.pl/files/zalacznik/1471441577_Ekspertyza_21(2016)Wspolpraca_miedzynarodowa_jst.pdf)).

- Aktywny udział na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Wygłoszone referaty:

- 1) 23- 26 września 2012 r. w Białymstoku „XXII Zjazd Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego”, wygłoszony referat pt. *Związek pojęcia jakości i skuteczności prawa administracyjnego na tle wybranych zagadnień. Autorytet, respektowanie i inflacja prawa*
- 2) 22- 23 października 2014 r. w Krasiczynie podsumowanie projektu *Samorząd lokalny jako uczestnik polskiej polityki zagranicznej*, wygłoszony referat pt. *Formy współpracy międzynarodowej lokalnych jednostek samorządu terytorialnego*.
- 3) 11-12 grudnia 2014 r. w Krasiczynie, konferencja pt. „Dobra administracja”, podsumowanie projektu „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna Warunkiem Dobrego Rządzenia”, wygłoszony referat pt. *Społeczny odbiór administracji podsumowanie prac zespołu badawczego nr II*.
- 4) 10-11 marca 2016 r. w Katowicach konferencja pt. *Sposoby realizacji zadań publicznych*, wygłoszony referat pt. *Społeczna skuteczność prawa administracyjnego a zadania własne samorządu terytorialnego*.
- 5) 21- 23 czerwiec 2015 r. w Łodzi, konferencja pt. *Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania*, wygłoszony referat pt. *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej- na przykładzie województwa podkarpackiego*.
- 6) 18- 19 października 2018 r. Wrocław Conference III Central European Forum on Law and Administration Public Law in Central and Eastern Europe: Traditions, Legacies and Perspectives, wygłoszony referat pt. „Law as a Social fact”.
- 7) 17- 18 października 2019 r. Zakopane, International Conference IV Central European Forum on Law and Administration Current problems of legislation in the countries of Central and Eastern Europe, wygłoszony referat pt. “Wybrane problem ochrony prawnej zdrowia psychicznego w prawie publicznym.

- 8) 14-15 marca 2013 r. w Katowicach konferencja pt. *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym, wygłoszony referat pt. Społeczny odbiór administracji samorządowej - badania ankietowe jako forma partycypacji.*
- 9) 13 września 2018 r. konferencja w Rzeszowie, pt. "II Galicyjskie Seminarium Postępowania Administracyjnego", wygłoszony referat pt. Milczenie administracji a prawo do zgromadzeń.
- 10) 2 czerwiec 2017 r. w Katowicach konferencja pt. "Psychologia, medycyna i prawo w zawodach trudnych i niebezpiecznych" wygłoszony referat pt. *Prawny status psychologa medycyny pracy a ochrona zdrowia w zawodach trudnych i niebezpiecznych.*

- Wnioskodawca od uzyskania stopnia doktora był dotychczas promotorem 73 prac magisterskich dla studentów kierunku administracja publiczna. Prowadzone seminarium magisterskie dotyczy szeroko rozumianej tematyki działalności administracji publicznej i prawa administracyjnego. Seminarium ma również charakter interdyscyplinarny, na którym studenci mogą pisać pracę wykorzystując dorobek nauki o prawie administracyjnym, nauki o administracji i zarządzaniu oraz psychologii pracy.

-Wnioskodawca jako pracownik **Zakładu Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji** w WSPiA Rzeszowskiej Szkole Wyższej prowadzi wykłady z przedmiotów: 1) Kodeks dobrej administracji, 2) nauka o administracji i zarządzaniu, 3) Klient w administracji publicznej- dla studentów kierunku administracja publiczna. Dodatkowo od 2011 roku co semestr prowadzi zajęcia z zakresu styku prawa i psychologii jak i samej psychologii dla studentów prawa. W latach przypadających na okres 2012- 2021 wnioskodawca prowadził zajęcia akademickie z takich przedmiotów jak: 1) Podstawy psychologii dla prawników; 2) ochrona zdrowia psychicznego w prawie- dla studentów czwartego roku prawa. W analogicznym okresie wnioskodawca prowadził zajęcia akademickie z przedmiotów: 1) Komunikacja i mediacja w zarządzaniu, 2) komunikacja interpersonalna, 3) Psychologia rozwoju osobistego dla studentów pierwszego roku na kierunku prawo, administracja publiczna oraz bezpieczeństwo wewnętrzne.

7. Inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

- postanowieniem z dnia 19 lipca 2017 r. odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medalem Brązowym za długoletnią służbę (leg. Nr 298-2017-127),

- od 2018 r. i aktualnie zatrudniony jako specjalista sądowy z zakresu psychologii w Opiniodawczym Zespole Specjalistów Sądowych Sądu Okręgowego w Rzeszowie,

- od 2019 r. i aktualnie- pełnienie funkcję członka odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej,

- w latach 2017- 2018 współpraca w charakterze eksperta z dziedziny prawa administracyjnego w zakresie ochrony zdrowia psychicznego z Kancelarią Radcy Prawnego Paweł Kozik,
- od roku 2017 wnioskodawca prowadzi na macierzystej uczelni koło naukowe „Klub Rozwoju Osobistego”. W ramach działania koła studenci mogą rozwijać swoje szerokie pasje naukowe oraz podnosić własne kompetencje miękkie. W ramach działania koła zorganizowano wiele głośnych akcji społecznych i badawczych oraz kilkadziesiąt otwartych warsztatów z rozwoju osobistego (m. in. komunikatywność, radzenie sobie ze stresem, autoprezentacja). Koordinowane akcje:

- a) - 2012 r. przeprowadzenie akcji społecznej „Żywa biblioteka” z udziałem zaproszonych gości (mistrza olimpijskiego, podróżników i artystów),
- b) w ramach, której ochotnicy poddawali się symulowanemu procesowi rekrutacji do pracy.
- c) - 2013 r. akcja „Mistrz mowy” polegającej na umożliwieniu młodzieży akademickiej publicznych wystąpień przed audytorium,
- d) - 2015 r. organizacja akcji społeczno- badawczej „Polacy Ponuracy”. Jej celem było wykazanie faktycznych różnic między subiektywną oceną cech własnych osób badanych a oceną dotyczącą innych ludzi.
- e) - 2013 r., 2014 r., 2016 r., 2020 r. - przeprowadzenie IV edycji akcji „Symulowane rozmowy o pracę”.

- w latach 2020- 2021 wnioskodawca współpracował z Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym psychologów jako ekspert w zakresie zmian w projekcie powstającej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.

Podpis wnioskodawcy

.....*f. J. Zakowski*